

ORDIN ADMINISTRATIE PUBLICA 4481/2024	<i>Vigoare</i>
Emitent: Ministerul Educatiei si Cercetarii Domenii: Invatamint	M.O. 496/2024
Ordin pentru aprobarea Normelor privind accesibilizarea invatamantului superior pentru persoanele cu dizabilitati	

M.Of.Nr.496 din 29 mai 2024
Sursa Act:Monitorul Oficial
MINISTERUL EDUCATIEI

ORDIN Nr. 4481
pentru aprobarea Normelor privind accesibilizarea invatamantului
superior pentru persoanele cu dizabilitati

In temeiul prevederilor art. 128 alin. (8), art. 129 alin. (1), (2), (10) si (11) din Legea invatamantului superior nr. 199/2023, cu modificarile si completarile ulterioare,

luand in considerare prevederile:

- art. 2, 5, 6, 8 si ale art. 15-19 din Legea nr. 448/2006 privind protectia si promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare;

- art. 24 din Legea nr. 221/2010 pentru ratificarea Conventiei privind drepturile persoanelor cu dizabilitati, adoptata la New York de Adunarea Generala a Organizatiei Natiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisa spre semnare la 30 martie 2007 si semnata de Romania la 26 septembrie 2007;

- art. 10 si art. 15 pct. 1 din Carta sociala europeana revizuita, adoptata la Strasbourg la 3 mai 1996, ratificata prin Legea nr. 74/1999;

- Legii asistentei sociale nr. 292/2011, cu modificarile si completarile ulterioare;

- Ordinului ministrului educatiei nr. 6.072/2023 privind aprobarea unor masuri tranzitorii aplicabile la nivelul sistemului national de invatamant preuniversitar si superior, cu modificarile ulterioare,

in baza prevederilor art. 13 alin. (3) din Hotararea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea si functionarea Ministerului Educatiei, cu modificarile si completarile ulterioare,

ministrul educatiei emite prezentul ordin.

Art. 1. - Se aproba Normele privind accesibilizarea invatamantului superior pentru persoanele cu dizabilitati, prevazute in anexa care face parte integranta din prezentul ordin.

Art. 2. - Directia generala invatamant universitar si institutiile de invatamant superior duc la indeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. - Prezentul ordin se publica in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

Ministrul educatiei,
Ligia Deca

Bucuresti, 22 mai 2024.
Nr. 4.481.

ANEXA

NORME
privind accesibilizarea invatamantului superior
pentru persoanele cu dizabilitati

Capitolul I
Dispozitii generale

Art. 1. - (1) Prezentele norme vizeaza operationalizarea prevederilor legislatiei primare in vigoare, respectand principiul asigurarii egalitatii de sanse privind dreptul la invatatura pentru persoanele cu dizabilitati, fara discriminare, prin furnizarea unor servicii educationale incluzive de calitate de catre institutiile de invatamant superior.

(2) Normele prevazute la alin. (1) se aplica si persoanelor cu nevoi educationale speciale.

(3) Persoanele cu dizabilitati/nevoi educationale speciale au acces liber la orice forma de educatie, indiferent de tipul si gradul dizabilitatii/nevoilor educationale ale acestora, cu respectarea prevederilor legislatiei in vigoare.

Art. 2. - In sensul prezentelor norme, expresiile folosite au urmatoarele semnificatii:

a) persoane cu dizabilitati - acele persoane care au deficiente fizice, mentale, intelectuale sau senzoriale de durata, deficiente care in interactiune cu diverse bariere pot ingradi participarea deplina si efectiva a acestora in societate, in conditii de egalitate cu ceilalti;

b) nevoi educationale speciale - necesitatile suplimentare/complementare obiectivelor generale ale educatiei, adaptate particularitatilor individuale si celor caracteristice unei anumite deficiente sau tulburari/dificultati de invatare, care includ si asistenta specializata;

c) materiale adaptate - toate formele de materiale educationale si suporturi de curs personalizate pentru a indeplini nevoile specifice de invatare ale studentilor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale, incluzand, dar fara a se limita la: texte in format Braille, resurse audio, materiale digitale accesibilizate si orice alte forme adaptate conform nevoilor educationale speciale ale beneficiarilor.

Capitolul II
Masuri institutionale

Art. 3. - (1) In baza autonomiei universitare, institutiile de invatamant superior pot infiinta structuri administrative pentru prestarea serviciilor de incluziune, in mediul academic, a persoanelor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale.

(2) In cadrul structurii prevazute la alin. (1) isi desfasoara activitatea minimum doua persoane specializate, in functie de numarul studentilor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale inmatriculati in institutia de invatamant superior. In desfasurarea activitatilor acestei structuri pot fi implicati si voluntari, in conditiile legislatiei in vigoare.

(3) In cadrul structurii prevazute la alin. (1) isi desfasoara activitatea, fara

ca enumerarea sa fie limitativa, urmatoarele categorii de personal specializat: psihologi, pedagogi, psihopedagogi, sociologi, asistenti sociali, cadre didactice/personal specializat cu expertiza in domeniul accesibilitatii si incluziunii persoanelor cu dizabilitati etc.

(4) Structura prevazuta la alin. (1) are rol de structura consultativa in privinta tuturor aspectelor ce tin de incluziunea studentilor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale, cum ar fi: strategia de incluziune, evaluarea accesibilitatii mediului construit si informational, adaptari educationale specifice, elaborarea regulamentelor interne si orice alte situatii specifice.

Art. 4. - Principalele atributii ale structurii prevazute la art. 3 sunt urmatoarele:

- a) centralizeaza date cu privire la candidatii cu dizabilitati/nevoi educationale speciale la concursurile de admitere la programele de studii universitare din structura institutiei de invatamant superior;
- b) ofera consiliere candidatilor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale in vederea optimizarii alegerii programului de studii universitare, realizarii inscrierii si participarii la concursul de admitere;
- c) centralizeaza informatiile cu privire la studentii cu dizabilitati/nevoi educationale speciale, inmatriculati in institutia de invatamant superior (ciclul de studii/facultatea/domeniul fundamental/specializarea/anul de studiu/situatia scolara/tipul si gradul de dizabilitate etc.);
- d) informeaza studentii cu dizabilitati/nevoi educationale speciale cu privire la drepturile pe care le au si obligatiile care le revin, in raport cu regulamentele interne ale institutiei de invatamant superior si cu legislatia in vigoare;
- e) indruma studentii cu dizabilitati/nevoi educationale speciale catre serviciile de sprijin disponibile in institutia de invatamant superior sau in comunitate, la cererea acestora;
- f) identifica nevoile studentilor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale, precum si tehnologiile asistive necesare in desfasurarea activitatilor didactice si propune structurilor de conducere ale institutiei de invatamant superior realizarea de investitii in vederea facilitarii accesului si integrarii acestora in comunitatea academica;
- g) elaboreaza planul de interventie specializata pentru fiecare student cu dizabilitati/nevoi educationale speciale din institutia de invatamant superior, in functie de tipul si gradul acestora si de programul de studii la care este inmatriculat, la cererea studentului, la recomandarea unui specialist extern sau la cererea conducerii facultatii/departamentului;
- h) informeaza conducerea facultatii/departamentului si cadrele didactice cu privire la adaptarile suplimentare pentru tipul si gradul de dizabilitate al studentilor inmatriculati la programele de studii universitare din structura pe care o conduc/la care desfasoara activitati didactice;
- i) ofera sprijin cadrelor didactice in identificarea metodelor de predare si evaluare adecvate dizabilitatii/nevoilor educationale speciale ale studentilor;
- j) monitorizeaza parcursul educational al studentilor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale, precum si rata de promovabilitate/absolvire, gradul de angajabilitate etc.;
- k) participa la implementarea proiectelor care au ca obiectiv sustenabilitatea activitatilor structurii;
- l) ofera sprijin structurilor de conducere si persoanelor care detin functii de conducere din institutiile de invatamant superior, in vederea asigurarii colaborarii cu Autoritatea Nationala pentru Protectia Drepturilor Persoanelor cu Dizabilitati si celelalte autoritati publice centrale si locale care au atributii de asigurare a conditiilor necesare, pentru incluziunea sociala a persoanelor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale;
- m) colaboreaza cu structurile specializate ale institutiei de invatamant superior (Centrul de Consiliere si Orientare in Cariera, Departamentul pentru Pregatirea Personalului Didactic etc.) in vederea asigurarii instruirii cadrelor didactice prin programe/stagii/sesiuni de formare, care au ca scop formarea/dezvoltarea

competentelor profesionale necesare cresterii gradului de incluziune a studentilor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale;

n)colaboreaza cu cadrele didactice si cu structurile specializate ale institutiei de invatamant superior in vederea adaptarii resurselor educationale/materialelor de studiu la nevoile studentilor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale inmatriculati in cadrul programului de studiu, astfel incat acestea sa fie accesibile si sa corespunda nevoilor specifice de invatare ale fiecarui student;

o)colaboreaza cu Centrul de Consiliere si Orientare in Cariera pentru oferirea unor servicii specializate de consiliere si asistenta psihopedagogica/consiliere vocationala/consiliere pentru cariera a studentilor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale;

p)colaboreaza cu consiliul de administratie si structuri/departamente/compartimente ale institutiei de invatamant superior in vederea identificarii resurselor materiale si financiare necesare realizarii unor investitii in infrastructura institutiei de invatamant superior, in vederea accesibilizarii si adaptarii acestora la nevoile studentilor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale;

q)promoveaza activitati specifice de constientizare si informare a necesitatii asigurarii accesului studentilor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale la materiale educationale, metode de predare-invatare si evaluare adaptate nevoilor lor specifice, la mobilitati de studiu, in tara sau in strainatate, la activitatile educationale nonformale sau extracurriculare din cadrul institutiei de invatamant superior;

r)colaboreaza cu asociatiile/organizatiile studentesti legal constituite si cu studentii reprezentanti din institutia de invatamant superior, precum si cu experti care lucreaza cu persoane cu dizabilitati/nevoi educationale specifice pentru:

(i) facilitarea incluziunii persoanelor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale in comunitatea academica, prin activitati specifice si/sau alte pachete de sprijin dedicate;

(ii) organizarea si desfasurarea activitatilor nonformale/extracurriculare pentru studentii cu dizabilitati/nevoi educationale speciale;

(iii) elaborarea de propuneri/recomandari/sugestii pentru cresterea gradului de incluziune a studentilor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale in comunitatea academica, in vederea introducerii acestora in strategia de dezvoltare institutionala;

(iv) organizarea si desfasurarea de activitati de crestere a gradului de constientizare in randul comunitatii academice cu privire la nevoile caracteristice persoanelor cu dizabilitati/nevoi educationale specifice, pentru a contribui la cresterea gradului de incluziune a acestor persoane in comunitate, precum si pentru a preveni si reduce numarul cazurilor de bullying si violenta la adresa acestor persoane din partea membrilor comunitatii academice;

s)elaboreaza, anual, planul de activitate al structurii, precum si raportul de activitate ce va contine informatii cantitative si calitative cu privire la dotarile si serviciile oferite studentilor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale. Ulterior aprobarii de catre senatul universitar, aceste documente sunt publicate pe pagina web a institutiei de invatamant superior.

Capitolul III

Drepturile si obligatiile persoanelor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale

Art. 5. - (1) Persoanele cu dizabilitati/nevoi educationale speciale care au calitatea de student intr-o institutie de invatamant superior, in baza documentelor medicale doveditoare, au dreptul la:

- a)locuri finantate de la bugetul de stat atat la programele de studii universitare de licenta, cat si la programele de studii universitare de master, in cadrul cifrei de scolarizare aprobate, conform art. 128 alin. (8) din Legea invatamantului superior nr. 199/2023, cu modificarile si completarile ulterioare;
- b)servicii de informare si comunicare adaptate specific nevoilor acestora pentru facilitarea incluziunii in comunitatea academica;
- c)acces adaptat in spatiile institutiei de invatamant superior (spatii de invatamant, spatii administrative, spatii de cazare si masa, spatii de lectura, sali pentru activitatile sportive etc.);
- d)acces la informatiile si resursele educationale intr-un format adaptat nevoilor acestora;
- e)acces gratuit cu autoturismul personal in campusul universitar si loc de parcare a acestuia, dupa caz;
- f)spatii de cazare si grupuri sanitare adaptate nevoilor acestora, precum si prioritate la ocuparea locurilor de cazare in caminele studentesti, in special a locurilor de cazare situate la parter, in cladiri adaptate accesului persoanelor cu dizabilitati;
- g)servicii specializate gratuite de consiliere si asistenta psihopedagogica/consiliere vocationala/consiliere pentru cariera, prin Centrul de Consiliere si Orientare in Cariera;
- h)servicii de asistenta medicala, stomatologica si psihologica gratuite in cabinetele medicale, cabinetele stomatologice din institutia de invatamant superior, in policlinici si unitati spitalicesti, conform prevederilor legale in vigoare;
- i)acces la oportunitati de invatare, oferite de programe de mobilitate nationale si internationale, conform prevederilor legale in vigoare;
- j)servicii de asistenta in desfasurarea activitatilor didactice, adaptate nevoilor individuale;
- k)resurse educationale adaptate nevoilor individuale;
- l)acces gratuit la dispozitivele/echipamentele/software-urile asistive existente in institutia de invatamant superior pentru facilitarea desfasurarii procesului de predare-invatare;
- m)acces la activitatile nonformale/extracurriculare organizate de institutia de invatamant superior;
- n)toate categoriile de burse, inclusiv burse sociale, conform prevederilor legale in vigoare;
- o)reducerea, la cerere, cu 50% a tarifelor pentru cazare si masa la cantinele studentesti ale institutiei de invatamant superior la care sunt inmatriculate;
- p)reducere sau gratuitate, dupa caz, a costurilor de transport, cu respectarea prevederilor legale in vigoare;
- q)metode de admitere si de evaluare adaptate nevoilor individuale;
- r)sprijin in desfasurarea activitatilor din cadrul disciplinei Practica de specialitate;
- s)scutirea/motivarea absentelor de la activitatile prevazute in planul de invatamant cu ocazia participarii la controale medicale/terapii/tratamente specifice impuse de dizabilitatea proprie, cu optiunea, in limita posibilitatii, a recuperarii in regim gratuit a acestor absente;
- t)acces la serviciile unui interpret de limbaj mimico-gestual, daca asistenta sa este necesara si solicitata de catre acestea;
- u)locuri gratuite in tabere de odihna, o data pe an, indiferent de forma de invatamant, impreuna cu asistentii personali si asistentii personali profesionisti, dupa caz;
- v)insotitor in timpul activitatilor didactice sau in timpul sustinerii examenelor de evaluare a cunostintelor, la solicitarea acestora, dupa caz.
- (2) Educatia studentilor cu tulburari specifice de invatare, respectiv dislexie, disgrafie, discalculie, este asigurata prin metode psihopedagogice consacrate si prin abordare adecvata, potrivit prevederilor art. 129 alin. (2) din Legea invatamantului superior nr. 199/2023, cu modificarile si completarile ulterioare.
- (3) Institutiile de invatamant superior includ in regulamentul privind

activitatea profesionala a studentilor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale prevederi privind prezenta la activitatile prevazute in planurile de invatamant, promovarea intr-un an superior si conditiile pentru intreruperea si reluarea studiilor.

Art. 6. - Persoanele cu dizabilitati/nevoi educationale speciale care au calitatea de student intr-o institutie de invatamant superior respecta prevederile referitoare la obligatiile studentilor cuprinse in Codul drepturilor si obligatiilor studentului, aprobat prin ordin al ministrului educatiei, precum si in regulamentele interne ale institutiei.

Capitolul IV

Alte masuri organizatorice

Art. 7. - (1) Institutiile de invatamant superior configureaza pagina web, in raport cu situatiile concrete, pentru facilitarea obtinerii informatiilor si de catre persoanele cu dizabilitati/nevoi educationale speciale. Pagina web a institutiilor de invatamant superior va include informatii despre masurile si politicile de incluziune a studentilor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale puse la dispozitia acestor persoane de catre institutie.

(2) Institutiile de invatamant superior sunt obligate sa asigure accesul studentilor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale in spatiile campusului universitar (amfiteatre, sali de curs, sali de laborator/activitati practice/seminare, biblioteci, sali de sport, spatii de cazare, cantine etc.), conform prevederilor legale in vigoare.

(3) Institutiile de invatamant superior asigura dotarea bibliotecilor cu materiale informative pe suport audio-video si digital (biblioteca virtuala) si pot achizitiona dispozitive/echipamente/ softuri asistive necesare facilitarii desfasurarii procesului didactic pentru studentii cu dizabilitati/nevoi educationale speciale, in raport cu necesitatile studentilor inmatriculati si in limitele fondurilor bugetare disponibile. Accesul studentilor la aceste dispozitive/echipamente/softuri asistive se face gratuit.

(4) Institutiile de invatamant superior poate angaja pe perioada determinata, in regim de plata cu ora, specialisti (interpreti mimico-gestuali, interpreti in limbajul semnelor si psihopedagogi etc.) pentru desfasurarea optima a activitatilor didactice/nonformale/extracurriculare la care participa studentii cu dizabilitati/nevoi educationale speciale.

(5) Institutiile de invatamant superior poate intreprinde masurile necesare pentru a se asigura de formarea continua a cadrelor didactice, in vederea cresterii capacitatii acestora de a adapta metodele de predare si evaluare a rezultatelor invatarii studentilor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale la nevoile specifice ale acestor studenti.

(6) Institutiile de invatamant superior pot incheia parteneriate cu organizatii nonguvernamentale, care reprezinta interesele persoanelor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale sau care desfasoara activitati cu si pentru aceste persoane/in domeniul promovarii si apararii drepturilor omului.

(7) Institutiile de invatamant superior includ in metodologiile/regulamentele/procedurile proprii conditii si masuri specifice pentru asigurarea educatiei incluzive de calitate a persoanelor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale.

(8) Institutiile de invatamant superior elaboreaza si adopta strategia proprie privind incluziunea si accesibilizarea invatamantului superior pentru persoanele cu dizabilitati/nevoi educationale speciale de la nivelul comunitatii academice. Strategia va tine cont de drepturile, respectiv atributiile reglementate prin prezentul ordin.

(9) In vederea inscrierii la concursul de admitere la toate ciclurile de studii

universitare si toate formele de invatamant, candidatii proveniti din categoria persoanelor cu dizabilitati vor depune la dosarul de candidatura si formularul A5 eliberat de medicul de specialitate, in baza diagnosticului/diagnosticelor stabilit (e), sau certificatul de incadrare in grad de handicap, dupa caz.

Capitolul V
Dispozitii finale

Art. 8. - Comunitatea academica va asigura un climat socioeducational constructiv si stimulativ pentru integrarea persoanelor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale, prin cultivarea comunicarii si relationarii optime si nediscriminatoare cu acestea.

Art. 9. - Prelucrarea datelor cu caracter personal ale persoanelor cu dizabilitati/nevoi educationale speciale se realizeaza cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 privind protectia persoanelor fizice in ceea ce priveste prelucrarea datelor cu caracter personal si privind libera circulatie a acestor date si de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protectia datelor).

Art. 10. - Studentii cu dizabilitati/nevoi educationale speciale, beneficiari ai materialelor adaptate in scopuri educationale, au obligatia sa utilizeze aceste materiale doar in scopurile stabilite de institutia de invatamant superior. Distribuirea sau utilizarea in alt scop a acestor materiale se efectueaza doar cu aprobarea scrisa a institutiei de invatamant superior.